

$$z(t) = \frac{1}{\sqrt{-1+\sqrt{5}}} t + \frac{-1+\sqrt{5}}{4} t^2, \quad |t| < 1$$

здійснює конформне відображення круга $|t| < 1$ на однозв'язну область D площини $z = x + iy$ і є розв'язком оберненої задачі логарифмічного потенціалу.

Стаття надійшла до редколегії 18.02.86

УДК 517.53

М. В. Заболоцький

СФЕРИЧНА ПОХІДНА ЦІЛОЇ ФУНКЦІЇ НУЛЬОВОГО ПОРЯДКУ

Нехай f — ціла функція, $M(z, f) = \max\{|f(z)| : |z| = z\}$, $\rho(f(z)) = |f'(z)|/(1+|f(z)|^2)$, $\mu(z, f) = \max\{\rho(f(z)) : |z| = z\}$.

Відомо [3], що для цілої трансцендентної функції f порядку $\rho < \infty$ виконується нерівність

$$\lim_{z \rightarrow \infty} \frac{z \mu(z, f)}{\ln M(z, f)} \geq A(\rho+1). \quad /1/$$

Тут і надалі через A позначасмо додатну абсолютну постійну.

У випадку, коли $\ln M(z, f)$ — повільно зростаюча функція, нерівність /1/ можна уточнити. Нехай $\tau(z) = \sup\{d \ln \ln M(t, f) / d \ln t : t \geq z\}$. Враховуючи, що $\ln_2 \frac{z M'(z, f)}{M(z, f) \ln M(z, f)} \leq \frac{\ln M(2z, f)}{\ln M(z, f)} - 1$, одержуємо $\tau(z) \downarrow 0, z \rightarrow \infty$.

Теорема. Нехай f — ціла функція така, що $\ln M(z, f)$ — повільно зростаюча функція. Тоді для довільного δ , $0 < \delta < 1$ виконується

$$\lim_{z \rightarrow \infty} \frac{(\tau(z))^{1-\delta} z \mu(z, f)}{\ln M(z, f)} = \infty.$$

При доведенні теореми використовуємо таку лему.

Лема. Для цілої функції f , що задовольняє умови теореми, виконується

$$n(z, f') = O(\tau(z) \cdot \ln M(z, f)), \quad z \rightarrow \infty,$$

де $n(z, f^{-1})$ - кількість нулів функції f у крузі $\{z: |z| \leq z\}$.

Доведення. Нехай $f(0) \neq 1$. Припустимо, що лема не правильна, тобто існують послідовність (z_k) , $z_k \rightarrow \infty$, $k \rightarrow \infty$, функція $\psi(z)$, $\psi(z) \rightarrow \infty$, $z \rightarrow \infty$ такі, що

$$n(z_k, f^{-1}) \geq \psi(z_k) \tau(z_k) \ln M(z_k, f), \quad k \rightarrow \infty.$$

З означення $N(z, f^{-1})$ для $z \geq z_k$ маємо

$$N(z, f^{-1}) = \int_{z_k}^z n(t, f^{-1}) d \ln t \geq n(z_k, f^{-1}) \ln(z/z_k).$$

Звідси для $\bar{z}_k = z_k \exp(1/\tau(z_k))$ одержуємо

$$N(\bar{z}_k, f^{-1}) \geq \psi(z_k) \ln M(z_k, f). \quad /2/$$

Разом з цим, враховуючи $\ln M(\bar{z}_k, f) \leq e \ln M(z_k, f)$ [1], $N(z, f^{-1}) \leq \ln M(z, f)$, одержуємо $N(\bar{z}_k, f^{-1}) \leq e \ln M(z_k, f)$, що суперечить /2/. Лема доведена.

Доведення теореми. Для цілих функцій $g(z)$ нульового уточненого порядку $\rho(z)$ маємо [2]

$$\ln |g(z)| = N(z, g^{-1}) + o(z^{\rho(z)}), \quad z \rightarrow \infty \quad /3/$$

для всіх z , $|z| < z$, за винятком множини кругів, сума радіусів яких не більша $Az \cdot \varepsilon(z)$, де $\varepsilon(z)$ - функція, що задовольняє умови: 1/ $0 < \varepsilon(z) < 1$, $\varepsilon(z) \rightarrow 0$, $z \rightarrow \infty$; 2/ $n(2z, g^{-1}) = o(\varepsilon(z) \cdot z^{\rho(z)})$, $z \rightarrow \infty$.

Нехай функція f задовольняє умови теореми. Приймемо $\varepsilon(z) = (\tau(z))^{-\delta/2}$, $0 < \delta < 1$, $\tau^{\rho(z)} = \ln M(z, f)$. Використовуючи нашу лему, метод доведення теореми 2 і нерівність /12/ з праці [2], співвідношення /3/ для функції f запишемо як

$$\ln |f(z)| = N(z, f^{-1}) + o(\varepsilon(z) \cdot \ln M(z, f)), \quad z \rightarrow \infty.$$

Розглянемо значення $z = |a_i|$, де a_i - нулі функції f . Нехай $z_0 = z \cdot e^{i\varphi_0}$ - нуль функції f . Тоді існує R , $z > R > z - 2Az \cdot \varepsilon(z)$ таке, що

$$\ln |f(R e^{i\varphi_0})| > 0,5 \ln M(R, f).$$

Нехай D - круг з центром в точці $R e^{i\varphi_0}$, в якому $|f(z)| > 1$ і $|f(z)| = 1$ у деякій точці на границі цього круга. З леми 1 праці [3] і з /4/ одержуємо

$$\rho(f(z')) \geq \frac{A \ln M(R, f)}{z \cdot \varepsilon(z)}, \quad z' \in D.$$

/5/

Враховуючи $\varepsilon(z) \downarrow 0$, $z \rightarrow \infty$, маємо для достатньо великих z , $z/2 < R < z$, $z/2 < |z'| = t < z$. Оскільки $\ln M(R, f) \sim \ln M(z, f)$, $z \rightarrow \infty$ то з /5/ маємо

$$\mu(t, f) \geq A \ln M(z, f) / (z \cdot \varepsilon(z)) \geq A \ln M(t, f) (t \cdot \varepsilon(t))^{-1}.$$

Враховуючи $z = |a_i| \rightarrow \infty$, $i \rightarrow \infty$, а отже, $t \rightarrow \infty$, одержуємо твердження теореми.

1. Б р а т и щ е в А.В., К о р о б е й н и к Ю.Ф. О некоторых характеристиках роста субгармонических функций // Мат. сб. 1978. Т. 106. № 1. С. 44-65. 2. Г о л ь д б е р г А.А., З а б о л о ц к и й Н.В. Индекс концентрации субгармонической функции нулевого порядка // Мат. заметки. 1983. Т. 34. № 2. С. 227-236. 3. *Clunie J., Hayman W. The spherical derivative of integral and meromorphic functions. Comment. Math. Helv., 1966, vol. 40. P. 117-148.*

Стаття надійшла до редколегії 08.04.86

УДК 517.53

М.М.Хом'як, М.М.Шеремета

ПРО ЦІЛІ РЯДИ ДІРІХЛЕ СКІНЧЕННОГО НИЖНЬОГО R - ПОРЯДКУ

Для цілої функції F , заданої абсолютно збіжним в C рядом Діріхле

$$F(s) = a_0 + \sum_{n=1}^{\infty} a_n \exp(\pm \lambda_n), \quad s = \sigma + it,$$

де $0 < \lambda_n \uparrow +\infty$ ($n \rightarrow \infty$), прийнемо $M(\sigma, F) = \sup\{|F(\sigma + it)| : t \in \mathbb{R}\}$ і через $n(t)$ позначимо лічильну функцію послідовності (λ_n) . Якщо $n(t)/t \rightarrow \Delta \in [0, +\infty[$, то послідовність (λ_n) називаємо вимірною, а число Δ - її щільністю.

Основним у цій статті є наступне твердження.